

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет дизайну і мистецтва
Кафедра кіно і телебачення

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Медіаекологія

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

02 «Культура і мистецтво»
021 «Аудіовізуальне мистецтво і виробництво»
Аудіовізуальне мистецтво і виробництво
перший (бакалаврський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри кіно і телебачення кандидат наук із державного управління Даниленко Сергій Анатолійович	093-547-92-97	dsa1970@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Медіаекологія – є вибірковою навчальною дисципліною вибіркового блоку «Диктор та телеведучий» освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво».

Знання медіапсихології та професійної етики має важливе значення для здобувачів, які пов'язують свою подальшу професійну діяльність у сфері аудіовізуального виробництва.

Метою медіаекології як навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів із принципами медіаекології, особливостями культурного дискурсу; навчити враховувати культурну складову, жанрову специфіку, позицію автора. Головним завданням при цьому є засвоєння здобувачами основних положень медіаекології, вміння використовувати їх у процесі аналізу медіа культурних явищ, формування розуміння закономірностей розвитку суспільних явищ у медіа, розуміння специфіки медіаекології, засвоєння особливостей взаємодії різних елементів, формування широкого культурного світогляду аудиторії сучасних медіа.

Передумови для вивчення дисципліни (наприклад, перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше, тощо) Дисципліна є логічним продовженням курсу «Культура екранного мовлення», «Акторська майстерність», «Режисура прямого ефіру», «Майстерність екранного мовлення», «Редакторська справа на телебаченні», «Авторські проекти на телебаченні», «Майстерність тележурналіста» і спрямований на

поглиблення знань з теорії та практики телевізійного виробництва, що стане основою професійної підготовки майбутніх фахівців аудіовізуального мистецтва і виробництва.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Медіаекологія» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в аудіовізуальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій аудіовізуального мистецтва характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК10. Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні та наукові цінності і досягнення суспільства.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК8. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в практичній діяльності.

ФК14. Здатність відстежувати перспективні зміни в сфері аудіовізуального мистецтва, використовуючи оригінальні іншомовні джерела.

ФК15. Вміння опрацювати мистецтвознавчу літературу, узагальнювати та аналізувати творчий матеріал.

Навчальна дисципліна «Медіаекологія» забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (ПРН)**, передбачених освітньою програмою:

ПРН14. Вміти підтримувати зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень аудіовізуального мистецтва.

ПРН15. Вміти спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ПРН18. Приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

1. На понятійному рівні – основних проблем медіаекології, основні поняття та взаємозалежності
2. Знати, розуміти аспекти функціонування медіаекології у сучасному суспільстві.

Уміння:

3. Самостійно аналізувати різні теоретичні підходи і концепції медіаекології.
4. Користуватися апаратом медіаекології.
5. Пояснювати закономірності еволюції та трансформації культури медіа.
6. Дотримуватися співвідношення елементів наративної структури в медіатекстах.

Навички:

7. Практично аналізувати складні наративи у матеріалах ЗМІ.
8. Володіння принципами й методами наративно-дискурсивного вивчення медіаекології.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
8	240	56	56	128	3	5 / 6	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Семестр 5. Змістовий модуль 1. Екологічна медіакомунікація.	8	2	2	4
Тема 1. Екологічна комунікація в медіапросторі.	8	2	2	4
Тема 2. Концепт медіаекології в контексті маніпулятивних аспектів медіакультури.	8	2	2	4
Тема 3. Культура медіаспоживання як засіб забезпечення медіабезпеки.	8	2	2	4
Тема 4. Масові комунікації та їх дослідження.	8	2	2	4
Тема 5. Теорії масових комунікацій.	8	2	2	4
Тема 6. Медіареформи: подолання тоталітаризму.	8	2	2	4
Тема 7. Професійні стандарти журналістики.	8	2	2	4
Тема 8: Громадське (суспільне) мовлення.	8	2	2	4
Тема 9: Нові медіа.	8	2	2	4
Тема 10: Глобалізація і медіа.	8	2	2	4
Тема 11: Джерела та методи збору суспільно значущої інформації в журналістиці	8	2	2	4
Тема 12: Соціальна позиція журналіста.	8	2	2	4
Тема 13: Свобода слова і журналістська діяльність.	8	2	2	4
Тема 14: Засоби організації журналістського тексту.	16	2	2	12

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК				
Семестр 6. Змістовий модуль 2. Медіакритика	8	2	2	4
Тема 15: Медіакритика як галузь журналістської діяльності.	8	2	2	4
Тема 16: Функції медіакритики.	8	2	2	4
Тема 17: Форми і жанри медіакритики.	8	2	2	4
Тема 18: Соціальна роль медіакритики.	8	2	2	4
Тема 19: Медіакритика і аудиторія ЗМІ.	8	2	2	4
Тема 20: Проблеми медіаекології.	8	2	2	4
Тема 21: Розважальна функція сучасних ЗМІ.	8	2	2	4
Тема 22: Проблеми замовної журналістики.	8	2	2	4
Тема 23: Проблеми становлення і розвитку регіональної медіакритики.	8	2	2	4
Тема 24: Дискурс-аналіз у медіа критиці.	8	2	2	4
Тема 25: Семантичний аналіз медіатексту.	8	2	2	4
Тема 26: Контент-аналіз як провідний метод медіакритики.	8	2	2	4
Тема 27: Медіакритичні матеріали з культурної журналістики.	8	2	2	4
Тема 28: Медіакритичні матеріали політичної журналістики.	16	2	2	12
Усього годин	240	56	56	128
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЕКЗАМЕН				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семестр 5. Змістовий модуль 1. Екологічна медіакомунікація. Тема 1. Екологічна комунікація в медіапросторі. 1. Еколінгвістика в колі гуманітарних наук. 2. Еколінгвістичний підхід до поняття медіапростору. 3. Принципи екологічної медіакомунікації.	2

2	Тема 2: Концепт медіаекології в контексті маніпулятивних аспектів медіакультури. 1. Контекст осмислення складних за структурою зв'язків системи «людина – медіа –соціум». 2. Підґрунтя виникнення медіаекології. 3. Медіасередовище та медіатексти.	2
3	Тема 3.: Культура медіаспоживання як засіб забезпечення медіабезпеки. 1. Особливості сучасного медіапростору. 2. Медіаглобалізація породжує та проблеми захисту інформації від несанкціонованого доступу. 3. Медіазалежність від інформаційних ресурсів.	2
4	Тема 4: Масові комунікації та їх дослідження. 1. Ключові поняття масових комунікацій. 2. Джерела для медіадосліджень в Україні. 3. Медіаекологія, медіакритика, медіаграмотність та медіафілософія.	2
5	Тема 5: Теорії масових комунікацій. 1. Історія вивчення масових комунікацій. 2. Теорія масової комунікації Д. Мак-Квейла. 3. Візуальна комунікація.	2
6	Тема 6: Медіареформи: подолання тоталітаризму. 1. Український контекст. 2. Незворотність змін в українських медіа. 3. «Історична» дискусія як частина медіадискурсу.	2
7	Тема 7: Професійні стандарти журналістики. 1. Правова культура. 2. Журналістська етика і саморегуляція. 3. Public relations, спін, маніпуляції.	2
8	Тема 8: Громадське (суспільне) мовлення. 1. Українські дискусії та концепції. 2. Міжнародні стандарти суспільного мовлення. 3. Старт громадського мовлення в Україні.	2
9	Тема 9: Нові медіа. 1. Громадянська непрофесійна журналістика. 2. Заангажованість технологій. 3. Феномен WikiLeaks та конвергентне медіаоточення.	2
10	Тема 10: Глобалізація і медіа. 1. Анти- та альтерглобалізм. 2. Масова комунікація глобального суспільства. 3. Глобальне порозуміння.	2

11	Тема 11: Джерела та методи збору суспільно значущої інформації в журналістиці 1. Класифікація інформаційних джерел. 2. Класифікація інформаційних ресурсів. 3. Основні методи збору суспільно-значущої інформації.	2
12	Тема 12: Соціальна позиція журналіста. 1. Принципи соціальної позиції журналіста. 2. Найпоширеніші прийоми маніпулювання в журналістиці. 3. Дієвість й ефективність як різні типи результативності журналістської діяльності.	2
13	Тема 13: Свобода слова і журналістська діяльність. 1. Цензура як систематичний контроль за діяльністю журналістики 2. Свобода творчості як визнання за автором права вільно, відповідно лише до своїх поглядів і уподобань. 3. Свобода слова в міжнародних правових документах.	2
14	Тема 14: Засоби організації журналістського тексту. 1. Текст як система знаків. 2. Поняття про інтертекстуальність у журналістиці. 3. Поняття про інтертекст.	2
15	Семестр 6. Змістовий модуль 2. Медіакритика Тема 15: Медіакритика як галузь журналістської діяльності. 1. Зміст поняття «медіакритика». 2. Предмет і основні характеристики медіакритики. 3. Види журналістської критики ЗМІ. 4. Проблеми становлення медіакритики в Україні і за кордоном.	2
16	Тема 16: Функції медіакритики. 1. Інформаційно-комунікативна функція. 2. Пізнавальна функція, регулятивна, корекційна та просвітницька функція. 3. Соціально-організаторська та комерційно-промоційна функція.	2
17	Тема 17: Форми і жанри медіакритики. 1. Форми презентації творів медіакритики в ЗМІ. 2. Жанри національної медіакритики. 3. Провідні українські журналісти і публіцисти як критики ЗМІ.	2
18	Тема 18: Соціальна роль медіакритики. 1. Медіакритика і формування суспільного консенсусу. 2. Проблема суспільної довіри до ЗМІ. 3. Роль медіакритики у захисті гуманістичної культури. 4. Медіакритика і мовна культура ЗМІ. 5. Роль медіакритики у підтриманні здорового психологічного і морального клімату в суспільстві.	2

19	Тема 19: Медіакритика і аудиторія ЗМІ. 1. Взаємовідносини медійних організацій і аудиторії в умовах інформаційного ринку. 2. Проблема соціальної відповідальності ЗМІ. 3. Підзвітність ЗМІ перед суспільством. 4. Медіакритика і захист інформаційних прав та інтересів громадян. 5. Роль медіа критики у формуванні інформаційної культури.	2
20	Тема 20: Проблеми медіаекології. 1. Пріоритет медіанасильства в сучасних ЗМІ. 2. Кримінальний світ регіональної преси. 3. Концепція соціально відповідальної преси.	2
21	Тема 21: Розважальна функція сучасних ЗМІ. 1. Феномен «жовтої» преси. 2. Імітація реальності в мас-медіа. 3. Шоуїзація українських ЗМІ.	2
22	Тема 22: Проблеми замовної журналістики. 1. Історія поняття «джинса». 2. Ознаки, види і наслідки «джинси». 3. Діяльність видань проекту «Телекритика» у боротьбі із «джинсою».	2
23	Тема 23: Проблеми становлення і розвитку регіональної медіакритики. 1. Регіональний інформаційний простір як об'єкт медіакритики. 2. Проблеми розвитку регіональної медіакритики. 3. Аналіз зразків регіональних медіа критичних досліджень..	2
24	Тема 24: Дискурс-аналіз у медіа критиці. 1. Визначення методу. 2. Алгоритм аналізу. 3. Зразки та приклади.	2
25	Тема 25: Семантичний аналіз медіатексту. 1. Визначення методу. 2. Алгоритм аналізу. 3. Зразки та приклади.	2
26	Тема 26: Контент-аналіз як провідний метод медіакритики. 1. Визначення методу. 2. Алгоритм аналізу. 3. Зразки та приклади.	2

27	Тема 27: Медіакритичні матеріали з культурної журналістики. 1. Визначення методу. 2. Алгоритм аналізу. 3. Зразки та приклади.	2
28	Тема 28: Медіакритичні матеріали політичної журналістики. 1. Визначення методу. 2. Алгоритм аналізу. 3. Зразки та приклади.	2
	Всього	56

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Медіаекологія» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.
- 8.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семестр 5. Змістовий модуль 1. Екологічна медіакомунікація. Тема 1. Екологічна комунікація в медіапросторі. Еколінгвістика в колі гуманітарних наук. Еколінгвістичний підхід до поняття медіапростору. Принципи екологічної медіакомунікації. Реферат 1. Принципи екологічної медіакомунікації.	4
2	Тема 2: Концепт медіаекології в контексті маніпулятивних аспектів медіакультури. Контекст осмислення складних за структурою зв'язків системи «людина – медіа – соціум». Підґрунтя виникнення медіаекології. Медіасередовище та медіатексти. Реферат 1. Медіасередовище та медіатексти.	4

3	Тема 3: Культура медіаспоживання як засіб забезпечення медіабезпеки. Особливості сучасного медіапростору. Медіаглобалізація породжує та проблеми захисту інформації від несанкціонованого доступу. Медіазалежність від інформаційних ресурсів. Реферат 1. Особливості сучасного медіапростору України.	4
4	Тема 4: Масові комунікації та їх дослідження. Ключові поняття масових комунікацій. Джерела для медіадосліджень в Україні. Медіаекологія, медіакритика, медіаграмотність та медіафілософія. Реферат 1. Джерела для медіадосліджень в Україні.	4
5	Тема 5: Теорії масових комунікацій. Історія вивчення масових комунікацій. Теорія масової комунікації Д. Мак-Квейла. Візуальна комунікація. Реферат 1. Теорія масової комунікації Д. Мак-Квейла.	4
6	Тема 6: Медіареформи: подолання тоталітаризму. Український контекст. Незворотність змін в українських медіа. «Історична» дискусія як частина медіадискурсу. Реферат 1. «Історична» дискусія як частина медіадискурсу.	4
7	Тема 7. Професійні стандарти журналістики. Правова культура. Журналістська етика і саморегуляція. Public relations, спін, маніпуляції. Реферат 1. Public relations, спін, маніпуляції.	4
8	Тема 8: Громадське (суспільне) мовлення. Українські дискусії та концепції. Міжнародні стандарти суспільного мовлення. Старт громадського мовлення в Україні. Реферат 1. Міжнародні стандарти суспільного мовлення.	4
9	Тема 9: Нові медіа. Громадянська непрофесійна журналістика. Заангажованість технологій. Феномен WikiLeaks та конвергентне медіаоточення. Реферат 1. Феномен WikiLeaks та конвергентне медіаоточення.	4
10	Тема 10: Глобалізація і медіа. Анти- та альтерглобалізм. Масова комунікація глобального суспільства. Глобальне порозуміння. Реферат 1. Масова комунікація глобального суспільства.	4

11	Тема 11: Джерела та методи збору суспільно значущої інформації в журналістиці. Класифікація інформаційних джерел. Класифікація інформаційних ресурсів. Основні методи збору суспільно-значущої інформації. Реферат 1. Основні методи збору суспільно-значущої інформації.	4
12	Тема 12: Соціальна позиція журналіста. Принципи соціальної позиції журналіста. Найпоширеніші прийоми маніпулювання в журналістиці. Дієвість й ефективність як різні типи результативності журналістської діяльності. Реферат 1. Найпоширеніші прийоми маніпулювання в журналістиці.	4
13	Тема 13: Свобода слова і журналістська діяльність. 1. Цензура як систематичний контроль за діяльністю журналістики. 2. Свобода творчості як визнання за автором права вільно, відповідно лише до своїх поглядів і уподобань. 3. Свобода слова в міжнародних правових документах. Реферат 1. Свобода слова в міжнародних правових документах.	4
14	Тема 14: Засоби організації журналістського тексту. 1. Текст як система знаків. 2. Поняття про інтертекстуальність у журналістиці. 3. Поняття про інтертекст. Реферат 1. Засоби організації журналістського тексту.	12
15	Семестр 6. Змістовий модуль 2. Медіакритика Тема 15: Медіакритика як галузь журналістської діяльності. Зміст поняття «медіакритика». Предмет і основні характеристики медіакритики. Види журналістської критики ЗМІ. Проблеми становлення медіакритики в Україні і за кордоном. Реферат 1. Проблеми становлення медіакритики в Україні і за кордоном.	4
16	Тема 16: Функції медіакритики. Інформаційно-комунікативна функція. Пізнавальна функція, регулятивна, корекційна та просвітницька функція. Соціально-організаторська та комерційно-промоційна функція. Реферат 1. Інформаційно-комунікативна функція журналістської діяльності.	4
17	Тема 17: Форми і жанри медіакритики. Форми презентації творів медіакритики в ЗМІ. Жанри національної медіакритики. Провідні українські журналісти і публіцисти як критики ЗМІ. Реферат 1. Провідні українські журналісти і публіцисти як критики ЗМІ.	4

18	Тема 18: Соціальна роль медіакритики. Медіакритика і формування суспільного консенсусу. Проблема суспільної довіри до ЗМІ. Роль медіакритики у захисті гуманістичної культури. Медіакритика і мовна культура ЗМІ. Роль медіакритики у підтриманні здорового психологічного і морального клімату в суспільстві. Реферат 1. Медіакритика і мовна культура ЗМІ.	4
19	Тема 19: Медіакритика і аудиторія ЗМІ. Взаємовідносини медійних організацій і аудиторії в умовах інформаційного ринку. Проблема соціальної відповідальності ЗМІ. Підзвітність ЗМІ перед суспільством. Медіакритика і захист інформаційних прав та інтересів громадян. Роль медіа критики у формуванні інформаційної культури. Реферат 1. Проблема соціальної відповідальності ЗМІ.	4
20	Тема 20: Проблеми медіаекології. Пріоритет медіанасильства в сучасних ЗМІ. Кримінальний світ регіональної преси. Концепція соціально відповідальної преси. Реферат 1. Пріоритет медіанасильства в сучасних ЗМІ.	4
21	Тема 21: Розважальна функція сучасних ЗМІ. Феномен «жовтої» преси. Імітація реальності в мас-медіа. Шоуїзація українських ЗМІ. Реферат 1. Імітація реальності в мас-медіа.	4
22	Тема 22: Проблеми замовної журналістики. Історія поняття «джинса». Ознаки, види і наслідки «джинси». Діяльність видань проекту «Телекритика» у боротьбі із «джинсою». Реферат 1. Ознаки, види і наслідки «джинси».	4
23	Тема 23: Проблеми становлення і розвитку регіональної медіакритики. Регіональний інформаційний простір як об'єкт медіакритики. Проблеми розвитку регіональної медіакритики. Аналіз зразків регіональних медіа критичних досліджень.. Реферат 1. Проблеми розвитку регіональної медіакритики.	4
24	Тема 24: Дискурс-аналіз у медіа критиці. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади. Реферат 1. Дискурс-аналіз у медіа критиці.	4
25	Тема 25: Семантичний аналіз медіатексту. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади. Реферат 1. Семантичний аналіз медіатексту.	4

26	Тема 26: Контент-аналіз як провідний метод медіакритики. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади. Реферат 1. Контент-аналіз як провідний метод медіакритики.	4
27	Тема 27: Медіакритичні матеріали з культурної журналістики. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади. Реферат 1. Медіакритичні матеріали з культурної журналістики.	4
28	Тема 28: Медіакритичні матеріали політичної журналістики. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади. Реферат 1. Медіакритичні матеріали політичної журналістики.	12
	Всього	128

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення екзамену (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен (залік)
--	---

Питання до екзамену

1. Екологічна комунікація в медіапросторі.
2. Еколінгвістика в колі гуманітарних наук.
3. Еколінгвістичний підхід до поняття медіапростору.
4. Принципи екологічної медіакомунікації.
5. Концепт медіаекології в контексті маніпулятивних аспектів медіакультури.
6. Контекст осмислення складних за структурою зв'язків системи «людина – медіа – соціум».
7. Підґрунтя виникнення медіаекології.
8. Медіасередовище та медіатексти.

9. Культура медіаспоживання як засіб забезпечення медіабезпеки.
10. Особливості сучасного медіапростору.
11. Медіаглобалізація породжує та проблеми захисту інформації від несанкціонованого доступу.
12. Медіазалежність від інформаційних ресурсів.
13. Масові комунікації та їх дослідження.
14. Ключові поняття масових комунікацій.
15. Джерела для медіадосліджень в Україні.
16. Медіаекологія, медіакритика, медіаграмотність та медіафілософія.
17. Історія вивчення масових комунікацій.
18. Теорія масової комунікації Д. Мак-Квейла.
19. Візуальна комунікація.
20. Медіареформи: подолання тоталітаризму. Український контекст.
21. Незворотність змін в українських медіа.
22. «Історична» дискусія як частина медіадискурсу.
23. Професійні стандарти журналістики. Правова культура.
24. Журналістська етика і саморегуляція.
25. Public relations, спін, маніпуляції.
26. Громадське (суспільне) мовлення. Українські дискусії та концепції.
27. Міжнародні стандарти суспільного мовлення.
28. Старт громадського мовлення в Україні.
29. Нові медіа. Громадянська непрофесійна журналістика.
30. Заангажованість технологій. Феномен WikiLeaks та конвергентне медіаоточення.
31. Глобалізація і медіа. Анти- та альтерглобалізм.
32. Масова комунікація глобального суспільства. Глобальне порозуміння.
33. Джерела та методи збору суспільно значущої інформації в журналістиці.
34. Класифікація інформаційних джерел.
35. Класифікація інформаційних ресурсів.
36. Основні методи збору суспільно-значущої інформації.
37. Соціальна позиція журналіста. Принципи соціальної позиції журналіста.
38. Найпоширеніші прийоми маніпулювання в журналістиці.
39. Дієвість й ефективність як різні типи результативності журналістської діяльності.
40. Свобода слова і журналістська діяльність.
41. Цензура як систематичний контроль за діяльністю журналістики.
42. Свобода творчості як визнання за автором права вільно, відповідно лише до своїх поглядів і уподобань.
43. Свобода слова в міжнародних правових документах.
44. Засоби організації журналістського тексту. Текст як система знаків.
45. Поняття про інтертекстуальність у журналістиці.
46. Поняття про інтертекст.

47. Медіакритика як галузь журналістської діяльності. Зміст поняття «медіакритика».
48. Предмет і основні характеристики медіакритики.
49. Види журналістської критики ЗМІ.
50. Проблеми становлення медіакритики в Україні і за кордоном.
51. Функції медіакритики. Інформаційно-комунікативна функція.
52. Пізнавальна функція, регулятивна, корекційна та просвітницька функція.
53. Соціально-організаторська та комерційно-промоційна функція.
54. Форми і жанри медіакритики.
55. Форми презентації творів медіакритики в ЗМІ.
56. Жанри національної медіакритики.
57. Провідні українські журналісти і публіцисти як критики ЗМІ.
58. Соціальна роль медіакритики.
59. Медіакритика і формування суспільного консенсусу.
60. Проблема суспільної довіри до ЗМІ.
61. Роль медіакритики у захисті гуманістичної культури.
62. Медіакритика і мовна культура ЗМІ.
63. Роль медіакритики у підтриманні здорового психологічного і морального клімату в суспільстві.
64. Проблеми медіаекології. Пріоритет медіанасильства в сучасних ЗМІ.
65. Кримінальний світ регіональної преси.
66. Концепція соціально відповідальної преси.
67. Розважальна функція сучасних ЗМІ. Феномен «жовтої» преси.
68. Імітація реальності в мас-медіа. Шоуїзація українських ЗМІ.
69. Проблеми замовної журналістики.
70. Історія поняття «джинса». Ознаки, види і наслідки «джинси».
71. Діяльність видань проекту «Телекритика» у боротьбі із «джинсою».
72. Проблеми становлення і розвитку регіональної медіакритики.
73. Регіональний інформаційний простір як об'єкт медіакритики.
74. Проблеми розвитку регіональної медіакритики.
75. Аналіз зразків регіональних медіа критичних досліджень.
76. Дискурс-аналіз у медіа критиці. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади.
77. Семантичний аналіз медіатексту. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади.
78. Контент-аналіз як провідний метод медіакритики. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади.
79. Медіакритичні матеріали з культурної журналістики. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади.
80. Медіакритичні матеріали політичної журналістики. Визначення методу. Алгоритм аналізу. Зразки та приклади.

**9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ
З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ**

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для екзамену / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бебик В. М. Глобальне інформаційне суспільство: поняття, структура, комунікації / В. М. Бебик // Інформація і право. 2011. № 1 (1). С. 41–49.
2. Білан Н. І. Соціальні комунікації в інформаційному суспільстві / Н. І. Білан // Наукові записки Інституту журналістики. Т. 56. 2014. лип. вер. С. 171–175.
3. Гнатюк С. Актуальні проблеми державної інформаційної політики в Україні [Електронний ресурс] / С. Гнатюк. URL: <http://old.niss.gov.ua/monitor/april08/3.htm> (Дата звернення 30.08.2022 року)
4. Іванов Д. В. Проблеми формування професійної культури українського журналіста в умовах сучасного медіа-простору / Д. В. Іванов. URL: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1336> (Дата звернення 30.08.2022 року)
5. Іванов В., Волошенюк О., Кульчинська Л. Медіаосвіта та медіаграмотність: короткий огляд. Київ : АУП, ЦВП, 2011. 58 с.
6. Зернецька О. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини. Київ, 1999.
7. Зражевська Н. І. Масова комунікація і культура: Лекції. Черкаси: Брама-Україна, 2006. 172 с.
8. Іванов В. Соціологія масової комунікації. Київ, 2000.
9. Карпенко В. О. Журналістика: основи професійної комунікації : навч. посіб. для студ. ВНЗ, що навчаються за спец. "Журналістика" / В. О. Карпенко. Київ : Нора-прінт, 2002. 348 с.
10. Курбан О. В. Соціальна комунікація в системі сучасного наукового знання / О. В. Курбан // Інформаційне суспільство. 2009. Вип. 10. С. 64–66.
11. Левченко А. М. Методологічні причини взаємодії культури і масової комунікації простору / А. М. Левченко. URL: : <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1562> (Дата звернення 30.08.2022 року)
12. Лазарева Л. М. Медіакультура та її функції / Лазарева Лілія Миколаївна. URL.: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/soc_gum/Kis/2010_2/28.pdf (Дата звернення 30.08.2022 року)
13. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ, : Центр Вільної Преси, 2013. 352 с.
14. Миронова В. В. Інформаційна культура як основа загальної культури людини / В. В. Миронов . URL.: http://mdgu-kid.at.ua/publ/informacijna_kultura_jak_osnova_zagalnoji_kulturi_ljudini/1-1-0-68 (Дата звернення 30.08.2022 року)
15. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика: сучасні підходи [Електронний ресурс] / Г. Г. Почепцов . URL: http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/manipulation/informatsiyna_politika_suchasni_pidkhodi/ (Дата звернення 30.08.2022 року)
16. Почепцов Г. Г. Соціальні комунікації і нові комунікативні технології / Г. Г. Почепцов // Комунікація. 2010. № 1. С. 19–26. 13.
17. Публіцистика. Масова комунікація: Медіа-енциклопедія / За загал. ред. В. Ф. Іванова. Київ : АУП, ЦВП, 2007. 780 с.

18. Різун В. В. До постановки наукової проблеми про особливий статус медіакомунікацій (масового спілкування) в системі соціальних комунікацій // [Наукова сторінка професора Володимира Різуна] / Інститут журналістики : [сайт] / Електронні дані. Київ, 2012. URL: http://journlib.univ.kiev.ua/Do_postanovky_problemy.pdf (Дата звернення 30.08.2022 року)
19. Квіт С. Масові комунікації : підручник / С. Квіт. Київ : ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 208 с.
20. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здоровега. Львів, 2000. 180 с.

Допоміжна

1. Баган О. Принципи прав людини в контексті національно-культурного протистояння в Україні // Права людини в Україні: стан справ, проблеми, перспективи. Київ, 2003.
2. Басенко М. Моделі громадського телебачення в демократичних країнах: український контекст. Київ, 2006.
3. Бецко Г. Роль громадського мовлення у демократичних суспільствах. Київ, 2003.
4. Білий О. Проблеми інформаційного суспільства України у дзеркалі української журналістики. Київ, 2006.
5. Влада тьми і темників. Хрестоматія з політичної цензури в Україні. 2001–2004 / упоряд. В. Кіпіані. Київ, 2005.
6. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник для студентів педагогічних коледжів / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк;
7. Зражевська Н. Масова комунікація і культура. Черкаси, 2006.
8. Іванов В. Контент-аналіз: Методологія і методика дослідження ЗМК. Київ, 1994.
9. Каппон Р. Настанови журналістам Ассошіейтед Прес. Київ, 2005.
10. Москаленко А., Губернський Л., Іванов В., Вергун В. Масова комунікація. Київ, 1997.
11. Омельченко С. Медіа та тероризм: вплив ЗМІ на розвиток терористичного руху. Київ, 2006.
12. Титиш Г. Спін як метод маніпуляції ЗМК: український та американський досвід. Київ, 2006.
13. Філіпповська Ю. Роль журналістики у новітній трансформації українського суспільства. Київ, 2006.
14. Халер М. Пошук і збір інформації. Київ, 2006.
15. Чекмишев О. Основи професійної комунікації. Теорія і практика новинної журналістики. Київ, 2004.

Інформаційні ресурси

1. Медіакритика. Журнал. URL: <http://www.mediakrytyka.info/> (Дата звернення 30.08.2022 року)
2. Телекритика. Журнал. URL: <https://telekritika.ua/uk/> (Дата звернення 30.08.2022 року)
3. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>. (Дата звернення 30.08.2022 року)
4. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>. (Дата звернення 30.08.2022 року)